

Народна банка на Република Македонија

АНКЕТА ЗА КРЕДИТНА АКТИВНОСТ

октомври, 2009 година

АНКЕТА ЗА КРЕДИТНА АКТИВНОСТ

октомври 2009

Од третиот квартал на 2009 година, НБРМ резултатите од Анкетата за кредитна активност се презентираат и според групи на банки. Банките коишто учествуваат во Анкетата се поделени на три групи, големи (три банки), средни (осум банки) и мали (четири банки). Имено, за аналитички цели, Народната банка врши групирање на банките во три групи, според големината на нивната актива. Границите меѓу одделните групи банки се коригираат за просечната годишна стапка на раст на вкупната актива на банкарскиот систем за претходните четири квартали.¹ Коригирањето на границите се врши еднаш годишно (на крајот на годината).²

Резултати од Анкетата за кредитната активност на големите банки за третиот
квартал на 2009 година³

Најголем број од големите банки оценија делумно заострување на кредитните услови за одобрување на кредити на *предпријатија*, при непроменета побарувачка во третиот квартал. Воедно, банките очекуваат непроменети кредитни услови, како и кредитна побарувачка, со исклучок кај долгорочните кредити каде што се очекува делумно зголемување. Од аспект на кредитирањето на *населението*, најголем број од банките ги оценија кредитните услови како делумно заострени, при истовремена делумно намалена побарувачка за станбени и потрошувачки кредити. Банките во наредниот период очекуваат делумно релаксирање на кредитните услови за одобрување на станбени кредити, при непроменети услови кај потрошувачките кредити. Кај побарувачката, се очекува делумно зголемување на интересот за станбени кредити, без поголеми промени кај потрошувачките кредити.

¹ Коригирањето на границите се врши доколку просечниот раст на активата надминува 5%.

² Прегледот на банки по групи е расположлив на интернет-страницата на НБРМ во рамки на делот Податоци и показатели за банкарскиот систем на Република Македонија на следната врска: <http://nbrm.mk/?ItemID=B72D99AC6F95284EB030D0E10BD53369>

³ Одговорите се пондерирани во согласност со учеството на банките на одделните пазарни сегменти во определен квартал (кредитирање на претпријатијата и кредитирање на населението), согласно со расположливите податоци во текот на обработката на одговорите. Воедно пондерот за претпријатија вклучува бруто кредити на нефинансиски друштва (јавни и приватни), додека пондерот за население вклучува бруто кредити на физички лица и на самостојни вршители на дејност.

Резултати од индивидуалните прашања од Анкетата за кредитната активност на банките за третиот квартал на 2009 година **за групата Големи банки**

I. Кредити на претпријатијата

1. Во која насока се променети условите за кредитирање на вашата банка, од аспект на одобрувањето кредити на претпријатијата во изминатите три месеци?

	Вкупно	Кредити на мали и средни претпријатија	Кредити на големи претпријатија	Краткорочни кредити	Долгорочни кредити
	Кв.3	Кв.3	Кв.3	Кв.3	Кв.3
Значително се поконзервативни					
Делумно се поконзервативни	74.0	74.0	74.0	74.0	74.0
Во основа останаа непроменети	26.0	26.0	26.0	26.0	26.0
Делумно се порелаксирани					
Значително се порелаксирани					
Непримениливо					
Вкупно	100	100	100	100	100
Нето проценит	74.0	74.0	74.0	74.0	74.0
Број на банки кои одговориле	3	3	3	3	3

Нето процентот претставува разлика помеѓу збирот на процентите "значително се поконзервативни" и "делумно се поконзервативни", и збирот на процентите "делумно се порелаксирани" и "значително се порелаксирани".

2. Како влијајеаја долунаведените фактори врз условите за кредитирање на вашата банка, од аспект на одобрувањето кредити на претпријатијата во изминатите три месеци (се однесува на одговорот на прашањето 1 во колоната „вкупно“). Ве молиме оценете го придонесот за конзервативноста или релаксираноста на кредитните стандарди користејќи ја следнава скала:

- = значително придонесуваат за поконзервативни услови за кредитирање
- = делумно придонесуваат за поконзервативни услови за кредитирање
- 0 = придонесуваат за непроменетост на условите за кредитирање
- + = делумно придонесуваат за релаксирање на условите за кредитирање
- ++ = значително придонесуваат за релаксирање на условите за кредитирање
- НП = непримениливо

							Нето процент октомври 2009
	--	-	0	+	++	НП	
A) Трошоци на финансиските средства и ограничувања на билансот на состојба		46.2	27.8				46.2
-Трошоци поврзани за капиталната позиција на Вашата банка			100.0				0.0
-Пристап на банката до пазарно финансирање (на пример, на пазарот на пари)		46.2	53.8				46.2
-Ликвидносната позиција на Вашата банка			100.0				0.0
B) Притисок од конкуренција			74.0				0.0
-Конкуренција од други банки			100.0				0.0
-Конкуренција од небанкарски сектор			100.0				0.0
-Конкуренција од пазарно финансирање		46.2	53.8				46.2
B) Перцепција за ризикот	46.2	27.8					74.0
-Очекувања за вкупната економска активност	46.2	27.8	26.0				74.0
- Очекувања за перспективата на гранката на која ѝ припаѓа претпријатието и на перспективата на поединечните фирми	46.2	27.8	26.0				74.0
-Ризик од нереализирање на колатералот	46.2	27.8	26.0				74.0
Г) Останати фактори, Ве молиме наведете ги				26.0			0.0

Нето процентот претставува разлика помеѓу збирот на "--" (значително придонесуваат за поконзервативни услови за кредитирање) и "-" (делумно придонесуваат за поконзервативни услови за кредитирање) и збирот на "+" (делумно придонесуваат за релаксирање на условите за кредитирање) и "++" (значително придонесуваат за релаксирање на условите за кредитирање).

3. Ве молиме оценете ја важноста на одделните фактори при процената на кредитната способност на претпријатијата.

-- = потполно неважни

- = делумно важни

0 = важни

+ = многу важни

++ = исклучително важни

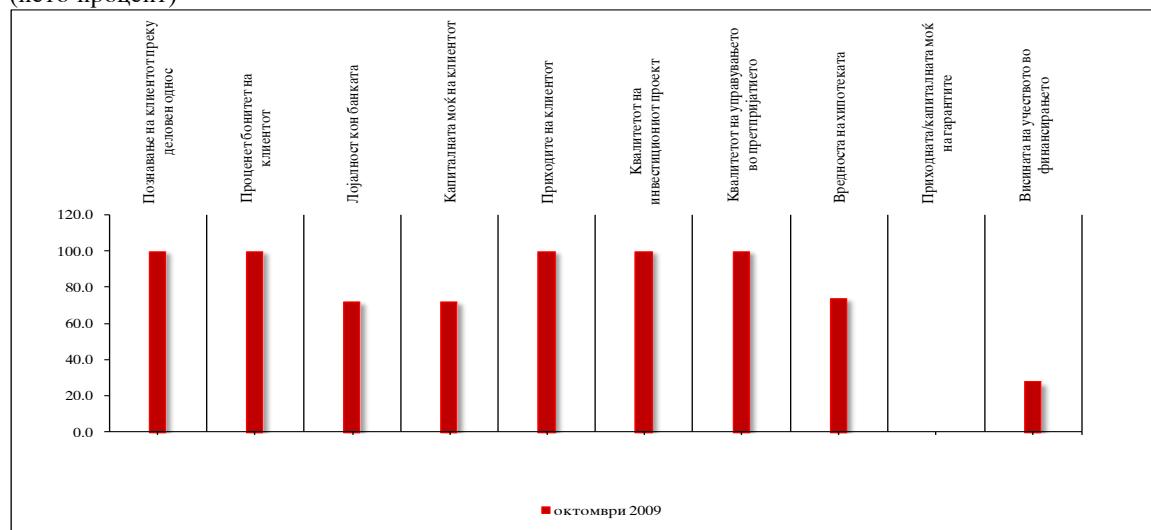
НП = непримениливо

	--	-	0	+	++	НП	Нето процент
							октомври 2009
Познавање на клиентот преку деловен однос				46.2	53.8		100.0
Процент бонитет на клиентот					100.0		100.0
Лојалност кон банката			27.8	72.2			72.2
Капиталната мок на клиентот			27.8	26.0	46.2		72.2
Приходите на клиентот				26.0	74.0		100.0
Квалитетот на инвестициониот проект				53.8	46.2		100.0
Квалитетот на управувањето во претпријатието				26.0	74.0		100.0
Вредноста на хипотеката			26.0	74.0			74.0
Приходната/капиталната мок на гарантите			100.0				0.0
Висината на учеството во финансирањето			72.2	27.8			27.8
Останати фактори, Ве молиме наведете ги							

Нето процентот претставува разлика помеѓу збирот на "++" (исклучително важни) и "+" (многу важни) и збирот на "-" (делумно важни) и "--" (потполно неважни).

Графикон 15

Важноста на одделните фактори при процена на кредитната способност на претпријатијата
(нето-процент)

4. Во која насока се променети условите на вашата банка, од аспект на одобрувањето кредити на претпријатијата во изминатите три месеци? Ве молиме оценете го секој фактор користејќи ја скалата:

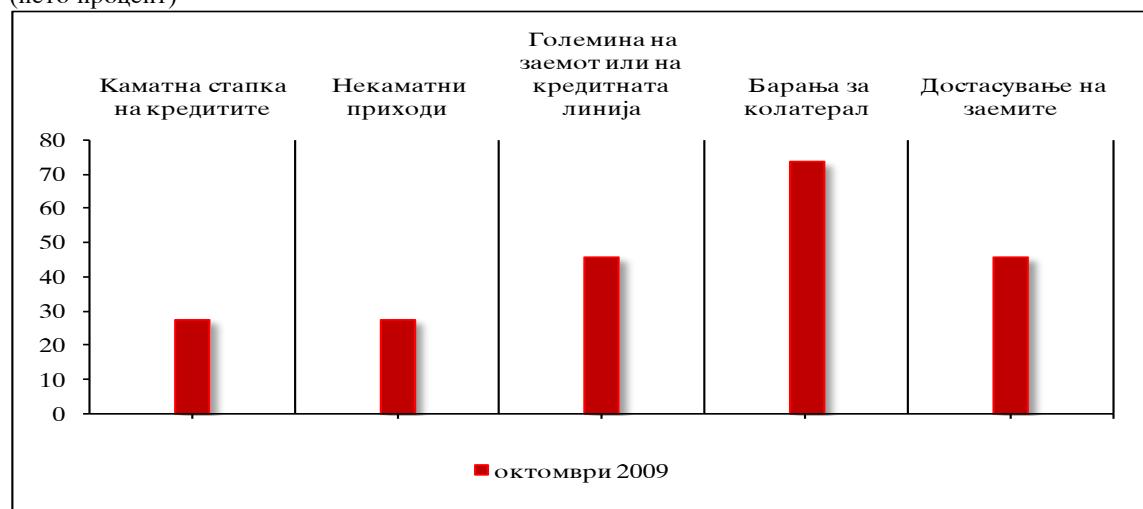
- = значително се поригорозни
- = делумно се поригорозни
- 0 = во основа останаа непроменети
- + = делумно се порелаксирани
- ++ = значително се порелаксирани
- НП = непримениливо

	--	-	0	+	++	НП	Нето процент октомври 2009
A) Каматна стапка на кредитите		27.8	72.2				27.8
Б) Останати услови и рокови		27.8	72.2				27.8
-Некаматни приходи		27.8	72.2				27.8
-Големина на заемот или на кредитната линија		46.2	53.8				46.2
-Барања за колатерал		74.0	26.0				74.0
-Достасување на заемите		46.2	53.8				46.2
В) Останати фактори, Ве молиме наведете ги		74.0	26.0				74.0

Нето процентот претставува разлика помеѓу збирот на "--" (значително се поконзервативни) и "-" (делумно се поконзервативни) и збирот на "+" (делумно се порелаксирани) и "++" (значително се порелаксирани).

Графикон 16

Промена на условите за кредитирање на банките, од аспект на одобрувањето кредити на претпријатијата (нето-процент)

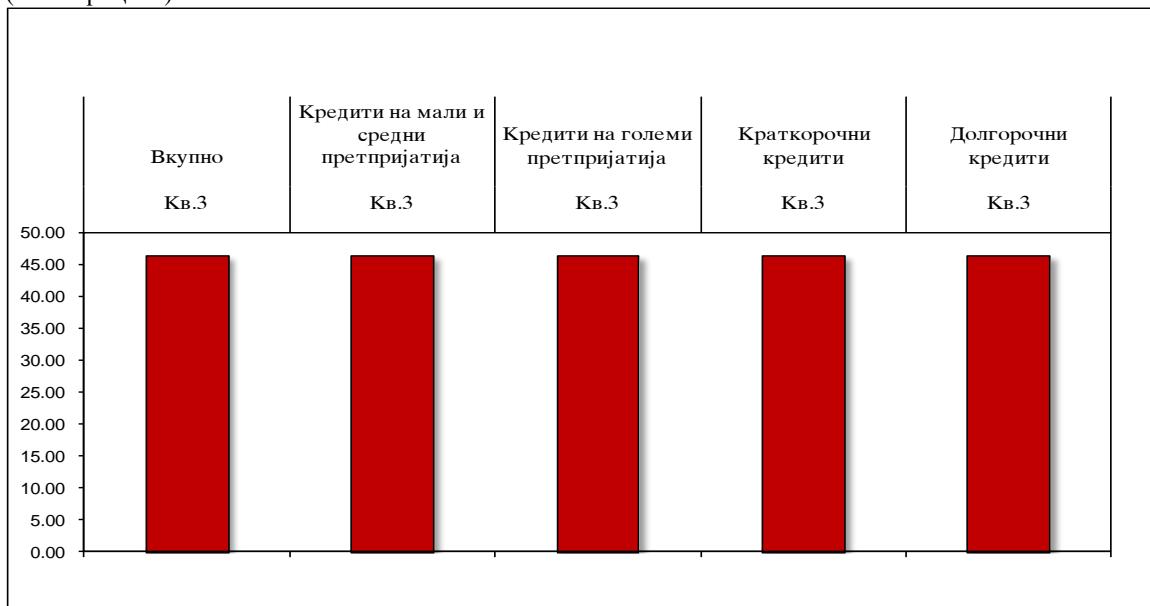
5. Какво влијание имаа промените во монетарната политика врз вашата каматна политика (камати на новоодобрени кредити на претпријатијата) во последните три месеци?

	Вкупно	Кредити на мали и средни претпријатија	Кредити на големи претпријатија	Краткорочни кредити	Долгорочни кредити
	Кв.3	Кв.3	Кв.3	Кв.3	Кв.3
Значително влијаеја	46.20	46.20	46.20	46.20	46.20
Делумно влијаеја	53.80	53.80	53.80	53.80	53.80
Незначително влијаеја					
Не влијаеја					
Непримениливо					
Вкупно	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00
Нето проценк	46.20	46.20	46.20	46.20	46.20
Број на банки кои одговориле	3	3	3	3	3

Нето процентот претставува разлика помеѓу процентите "значително влијаеја" и "не влијаеја"

Графикон 17

Влијание на промените во монетарната политика врз каматната политика (камати на новоодобрени кредити на претпријатијата) на банките (нето-процент)

6. Како се промени побарувачката на кредити од страна на претпријатијата во последните три месеци, исклучувајќи ги вообичаените сезонски промени?

	<i>Вкупно</i>	Кредити на мали и средни претпријатија	Кредити на големи претпријатија	Краткорочни кредити	Долгорочни кредити
	октомври 2009	октомври 2009	октомври 2009	октомври 2009	октомври 2009
Значително е намалена					
Делумно е намалена	26.0	26.0	26.0	26.0	26.0
Во основа остана непроменета	74.0	74.0	74.0	74.0	74.0
Делумно е зголемена					
Значително е зголемена					
Непримениливо					
Вкупно	100	100	100	100	100
Нето јроценија	-26.0	-26.0	-26.0	-26.0	-26.0
Број на банки кои одговориле	3	3	3	3	3

Нето процентот претставува разлика помеѓу збирот на процентите "значително е зголемена" и "делумно е зголемена" и збирот на процентите "делумно е намалена" и "значително е намалена".

7. Како влијаја наведените фактори врз побарувачката на кредити од страна на претпријатијата (се однесува на одговорот на прашањето 6 во колоната „вкупно“). Ве молиме оценете го секој фактор употребувајќи ја скалата:

-- = значително придонесува за намалување на побарувачката

- = делумно придонесува за намалување на побарувачка

0 = придонесува за непроменетост на побарувачката

+ = делумно придонесува за зголемување на побарувачката

++ = значително придонесува за повисока побарувачка

НП = непримениливо

	--	-	0	+	++	НП	Нето процент
							октомври 2009
А) Потреби за финансирање			46.2				0.0
- Инвестиции во основни средства		27.8	72.2				-27.8
-Инвестиции во залихи и обртен капитал			72.2		27.8		27.8
-Преструктуирање на долгот			46.2	27.8		26.0	27.8
Б) Употреба на алтернативно финансирање			74.0				0.0
-Интерно финансирање			100.0				0.0
-Заеми од останати банки			100.0				0.0
- Издавање на сопствени хартии од вредност			74.0			26.0	0.0
В) Останати фактори , Ве молиме наведете ги							

Нето процентот претставува разлика помеѓу збирот на "++" (значително придонесува за повисока побарувачка) и "+" (делумно придонесува за повисока побарувачка) и збирот на "-" (делумно придонесува за намалување на побарувачката) и "--" (значително придонесува за намалување на побарувачката).

8. Ве молиме наведете ги вашите очекувања за насоката на промена на условите за кредитирање на вашата банка во следните три месеци, од аспект на одобрувањето кредити на претпријатијата.

	Вкупно	Кредити на мали и средни претпријатија	Кредити на големи претпријатија	Краткорочни кредити	Долгорочни кредити
	октомври 2009	октомври 2009	октомври 2009	октомври 2009	октомври 2009
Значително ќе се заострат					
Делумно ќе се заострат					
Во основа ќе останат непроменети	100	100	100	100	100
Делумно ќе се релаксираат					
Значително ќе се релаксираат					
Непримениливо					
Вкупно	100	100	100	100	100
Нешто проценет	0	0	0	0	0
Број на банки кои одговориле	3	3	3	3	3

Нето процентот претставува разлика помеѓу збирот на процентите "значително ќе се заострат" и "делумно ќе се заострат" и збирот на процентите "делумно ќе се релаксираат" и "значително ќе се релаксираат".

9. Ве молиме наведете ги вашите очекувања за насоката на промена на побарувачката на кредити од страна на претпријатијата во следните три месеци (исклучувајќи ги вообичаените сезонски промени).

	Вкупно	Кредити на мали и средни претпријатија	Кредити на големи претпријатија	Краткорочни кредити	Долгорочни кредити
	октомври 2009	октомври 2009	октомври 2009	октомври 2009	октомври 2009
Значително ќе се намали					
Делумно ќе се намали					
Во основа ќе остане непроменета	74.0	74.0	74.0	74.0	46.2
Делумно ќе се зголеми	26.0	26.0	26.0	26.0	53.8
Значително ќе се зголеми					
Непримениливо					
Вкупно	100	100	100	100	100
Нешто проценет	26.0	26.0	26.0	26.0	53.8
Број на банки кои одговориле	3	3	3	3	3

Нето процентот претставува разлика помеѓу збирот на процентите "значително ќе се зголеми" и "делумно ќе се зголеми" и збирот на процентите "делумно ќе се намали" и "значително ќе се намали".

Кредити на населението

10. Во која насока се променети условите за кредитирање на вашата банка од аспект на одобрувањето кредити на населението во изминатите три месеци?

	Станбени кредити	Потрошувачки кредити	Останати кредити
	октомври 2009	октомври 2009	октомври 2009
Значително се поконзервативни			
Делумно се поконзервативни	55.6	55.6	55.6
Во основа останаа непроменети	17.2	44.3	44.3
Делумно се порелаксирани	27.1		
Значително се порелаксирани			
Непримениливо			
Вкупно	100	100	100
Нешто-процени	28.5	55.6	55.6
Број на банки коишто одговориле	3	3	3

Нето процентот претставува разлика помеѓу збирот на процентите „значително се поконзервативни“ и „делумно се поконзервативни“, и збирот на процентите „делумно се порелаксирани“ и „значително се порелаксирани“.

11. Во која насока влијаеја долунаведените фактори врз условите за кредитирање на вашата банка во поглед на одобрувањето станбени кредити на населението во изминатите три месеци (се однесува на одговорот на прашањето 10). Ве молиме оценете го придонесот на наведените фактори за конзервативноста или релаксираноста на условите за кредитирање користејќи ја следнава скала:

--= значително придонесуваат за поконзервативни услови за кредитирање

- = делумно придонесуваат за поконзервативни услови за кредитирање

0 = придонесуваат за непроменетост на условите за кредитирање

+ = делумно придонесуваат за релаксирање на условите за кредитирање

++ = значително придонесуваат за релаксирање на условите за кредитирање

НП = непримениливо

	--	-	0	+	++	НП	Нето процент октомври 2009
A) Трошоци на финансиските средства и ограничувања на билансот на состојба		82.7	17.2				82.7
Б) Притисок од конкуренција			72.8				0.0
-Конкуренција од други банки			44.3			55.6	0.0
В) Согледувања за ризикот		72.8					72.8
-Очекувања за вкупната економска активност		72.8	27.1				72.8
-Ризик од нереализирање на колатералот		82.7	17.2				82.7
- Кредитна способност на потрошувачите		99.9					99.9
Г) Останати фактори, Ве молиме наведете ги							0.0

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на „--“ (значително придонесуваат за поконзервативни услови за кредитирање) и „-“ (делумно придонесуваат за поконзервативни услови за кредитирање) и збирот на „+“ (делумно придонесуваат за релаксирање на условите) и „++“ (значително придонесуваат за релаксирање на условите).

12. Ве молиме оценете ја важноста на одделните фактори, при процена на кредитната способност на населението.

-- = потполно неважни

- = делумно важни

0 = важни

+ = многу важни

++ = исклучително важни

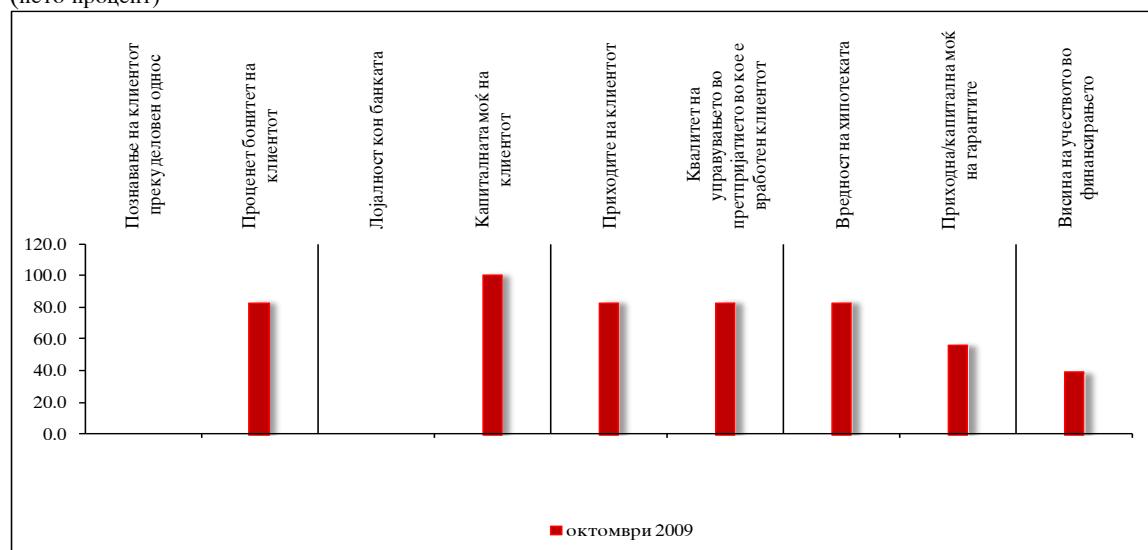
НП = непримениливо

	--	-	0	+	++	НП	Нето процент октомври 2009
Познавање на клиентот преку деловен однос			100				0.0
Проценет бонитет на клиентот			17.2	82.7			82.7
Лојалност кон банката			99.9				0.0
Капиталната мок на клиентот				44.3	55.6		99.9
Приходите на клиентот			17.2	27.1	55.6		82.7
Квалитет на управувањето во претпријатието во кое е вработен клиентот			17.2	82.7	0.0		82.7
Вредност на хипотеката			17.2	27.1	55.6		82.7
Приходна/капитална мок на гарантите			44.3		55.6		55.6
Висина на учеството во финансирањето	17.2	27.1			55.6		38.4
Останати фактори, Ве молиме наведете ги							

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на „++“ (исклучително важни) и „+“ (многу важни) и збирот на „-“ (делумно важни) и „--“ (потполно неважни).

Графикон 18

Важноста на одделните фактори при процена на кредитната способност на населението
(нето-процент)

13. Какво влијание имаа промените во монетарната политика врз вашата каматна политика (камати на новоодобрени кредити на населението) во последните три месеци?

	Вкупно	Станбени кредити	Потрошувачки кредити	Краткорочни кредити	Долгорочни кредити
	Кв.3	Кв.3	Кв.3	Кв.3	Кв.3
Значително влијаеја					
Делумно влијаеја	56	56	56	56	56
Незначително влијаеја	44	44	44	44	44
Не влијаеја					
Непримениливо					
Вкупно	100	100	100	100	100
Нето-процент	0	0	0	0	0
Број на банки коишто одговориле	3	3	3	3	3

Нето-процентот претставува разлика помеѓу процентите „значително влијаеја“ и „не влијаеја“.

14. Во која насока се променети условите на вашата банка, од аспект на одобрувањето станбени кредити на населението, во изминатите три месеци? Ве молиме оценете го секој фактор користејќи ја скалата:

-- = значително се поконзервативни

- = делумно се поконзервативни

0 = во основа останаа непроменети

+ = делумно се порелаксирани

++ = значително се порелаксирани

НП = непримениливо

	--	-	0	+	++	НП	Нето-процент
							октомври 2009
A) Цена			55.6	44.3			55.6
Б) Останати услови				17.2			0.0
-Обврски за колатерал				99.9			0.0
-Покриеност на кредитот со колатерал ("loan to value" ratio)		55.6	44.3				55.6
-Достасување на заемите				99.9			0.0
-Провизии			72.8	27.1			-27.1
В) Останати фактори, Ве молиме наведете ги							0.0

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на „--“ (значително се поконзервативни) и „-“ (делумно се поконзервативни) и збирот на „+“ (делумно се порелаксирани) и „++“ (значително се порелаксирани).

Графикон 20

Насока на промената на условите на банките, од аспект на одобрувањето станбени кредити на населението
(нето-процент)

15. Како влијаеа долунаведените фактори врз условите за кредитирање на вашата банка во изминатите три месеци од аспект на одобрувањето потрошувачки кредити и останати кредити на населението (се однесува на одговорот на прашањето 10). Ве молиме оценете го придонесот на наведените фактори за конзервативноста или релаксираноста на условите за кредитирање користејќи ја следнава скала:

- = значително придонесуваат за поконзервативни услови за кредитирање
- = делумно придонесуваат за поконзервативни услови за кредитирање
- 0 = во основа придонесуваат за непроменетост на условите за кредитирање
- + = делумно придонесуваат за релаксирање на условите за кредитирање
- ++ = значително придонесуваат за релаксирање на условите за кредитирање

НП = непримениливо

	--	-	0	+	++	НП	нето- процент
							октомври 2009
A) Трошоци на финансиските средства и ограничувања на билансот на состојба		55.6	44.3				55.6
Б) Притисок од конкуренција			72.8				0.0
-Конкуренција од други банки			99.9				0.0
В) Согледувања за ризикот	55.6	17.2					72.8
-Очекувања за вкупната економска активност		99.9					99.9
-Ризик од нереализирање на колатералот		82.7	17.2				82.7
- Кредитна способност на потрошувачите	55.6	44.3					99.9
Г) Останати фактори, Ве молиме наведете ги							0.0

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на „--“ (значително придонесуваат за поконзервативни услови за кредитирање) и „-“ (делумно придонесуваат за поконзервативни услови за кредитирање) и збирот на „+“ (делумно придонесуваат за релаксирање на условите) и „++“ (значително придонесуваат за релаксирање на условите).

16. Во која насока се променети условите на вашата банка за одобрување потрошувачки кредити и останати кредити на населението во изминатите три месеци? Ве молиме оценете го секој фактор користејќи ја скалата:

-- = значително се поконзервативни

- = делумно се поконзервативни

0 = во основа останаа непроменети

+ = делумно се порелаксирани

++ = значително се порелаксирани

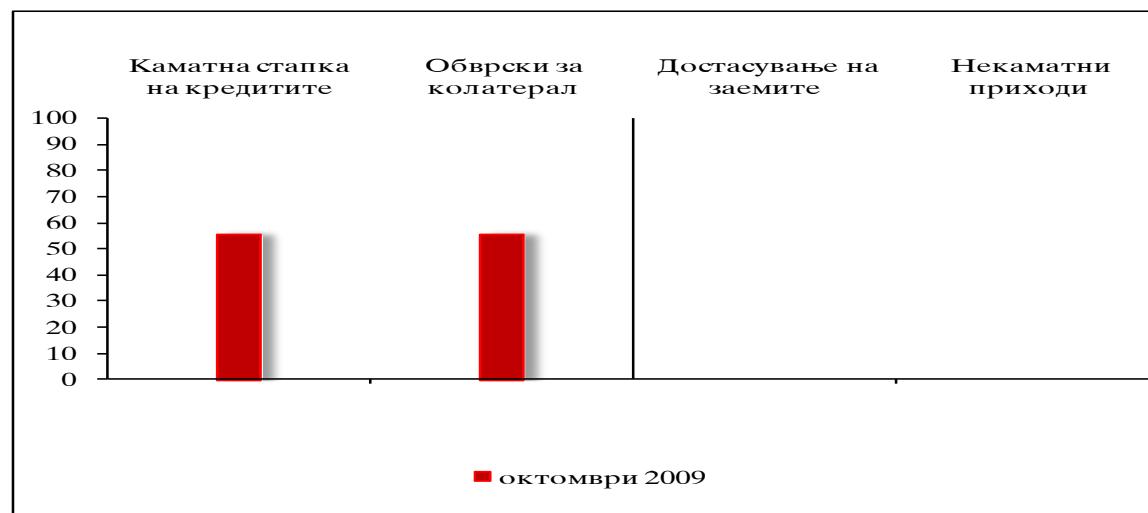
НП = непримениливо

	--	-	0	+	++	НП	нето- процент октомври 2009
A) Каматна стапка на кредитите		55.6	44.3				55.6
Б) Останати услови			17.2				0.0
-Обврски за колатерал		55.6	44.3				55.6
-Достасување на заемите			100				0.0
-Некаматни приходи			100				0.0
В) Останати фактори, Ве молиме наведете ги							

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на „--“ (значително се поконзервативни) и „-“ (делумно се поконзервативни) и збирот на „+“ (делумно се порелаксирани) и „++“ (значително се порелаксирани).

Графикон 21

Насока на промената на условите на банките, од аспект на одобрувањето потрошувачки кредити и останати кредити на населението (нето-процент)

17. Како се промени побарувачката на кредити од страна на населението во последните три месеци, исклучувајќи ги вообичаените сезонски промени?

	Станбени кредити	Потрошувачки кредити	Останати кредити
	октомври 2009	октомври 2009	октомври 2009
Значително е намалена			
Делумно е намалена	72.8	100	100
Во основа остана непроменета			
Делумно е зголемена	27.1		
Значително е зголемена			
Непримеливо			
Вкупно	100	100	100
Нешто-процент	-45.7	-100	-100
Број на банки коишто одговориле	3	3	3

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на процентите „значително е зголемена“ и „делумно е зголемена“ и збирот на процентите „делумно е намалена“ и „значително е намалена“.

18. Како влијаеја долунаведените фактори на побарувачката на станбени кредити од страна на населението во изминатите три месеци (се однесува на прашањето 17). Ве молиме оценете го секој фактор посебно употребувајќи ја скалата:

- = значително придонесува за намалување на побарувачката
- = делумно придонесува за намалување на побарувачката
- 0 = придонесува за непроменетост на побарувачката
- + = делумно придонесува за зголемување на побарувачката
- ++ = значително придонесува за зголемување на побарувачката
- НП = непримениливо

	--	-	0	+	++	НП	Нето-процент октомври 2009
А) Потреби за финансирање			17.2				0.0
- Перспективи на пазарот за станбена изградба		82.7	17.2				-82.7
-Доверба на потрошувачите		55.6	17.2	27.1			-28.5
-Трошоци на потрошувачите коишто не се поврзани за домувањето		44.3	55.6				-44.3
Б) Употреба на алтернативно финансирање			17.2				0.0
-Заштеди на населението			99.9				0.0
-Кредити од останати банки		44.3	55.6				-44.3
- Останати извори на финансирање			100				0.0
В) Останати фактори , Ве молиме наведете ги							

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на „++“ (значително придонесува за повисока побарувачка) и „+“ (делумно придонесува за повисока побарувачка) и збирот на „-“ (делумно придонесува за намалување на побарувачката) и „--“ (значително придонесува за намалување на побарувачката).

19. Како влијаја на наведените фактори на побарувачката на потрошувачки и останати кредити од страна на населението во изминатите три месеци (се однесува на одговорот на прашањето 17). Ве молиме оценете го секој фактор посебно употребувајќи ја скалата:

--= значително придонесува за намалување на побарувачката

- = делумно придонесува за намалување на побарувачката

0= придонесува за непроменетост на побарувачката

+ = делумно придонесува за зголемување на побарувачката

++ = значително придонесува за зголемување на побарувачката

НП = непримениливо

	--	-	0	+	++	НП	Нето-процент октомври 2009
А) Потреби за финансирање			17.2				0.0
- Трошење за трајни добра како што се: автомобили, мебел и сл.		82.7	17.2				-82.7
-Доверба на потрошувачите		55.6	44.3				-55.6
Б) Употреба на алтернативи за финансирање			17.2				0.0
-Заштеди на населението			99.9				0.0
-Кредити од останати банки		44.3	55.6				-44.3
-Останати извори на финансирање			100				0.0
В) Останати фактори , Ве молиме наведете ги							0.0

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на „++“ (значително придонесува за повисока побарувачка) и „+“ (делумно придонесува за повисока побарувачка) и збирот на „-“ (делумно придонесува за намалување на побарувачката) и „--“ (значително придонесува за намалување на побарувачката).

20. Ве молиме наведете ги вашите очекувања за насоката на промена на условите за кредитирање на вашата банка, од аспект на одобрувањето кредити на населението во следните три месеци.

	Станбени кредити	Потрошувачки кредити	Останати кредити
	октомври 2009	октомври 2009	октомври 2009
Значително ќе се заострат			
Делумно ќе се заострат			
Во основа ќе останат непроменети	17.2	72.8	72.8
Делумно ќе се релаксираат	82.7	27.1	27.1
Значително ќе се релаксираат			
Непримениливо			
Вкупно	100	100	100
Нето-процент	-82.70	-27.10	-27.10
Број на банки коишто одговориле	3	3	3

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на процентите „значително ќе се заострат“ и „делумно ќе се заострат“ и збирот на процентите „делумно ќе се релаксираат“ и „значително ќе се релаксираат“.

21. Ве молиме назначете како очекувате дека ќе се промени побарувачката на кредити од страна на населението во следните три месеци (исключувајќи ги вообичаените сезонски промени).

	Станбени кредити	Потрошувачки кредити	Останати кредити
	октомври 2009	октомври 2009	октомври 2009
Значително ќе се намали			
Делумно ќе се намали			
Во основа ќе остане непроменета	17.2	55.6	72.8
Делумно ќе се зголеми	82.7	44.3	27.1
Зачително ќе се зголеми			
Непримениливо			
Вкупно	100	100	100
Нето-процент	82.7	44.3	27.1
Број на банки коишто одговориле	3	3	3

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на процентите „значително ќе се зголеми“ и „делумно ќе се зголеми“ и збирот на процентите „делумно ќе се намали“ и „значително ќе се намали“.

Карактеристики на процесот на кредитирање во вашата банка

Во следниве две табели се прикажани одговорите на банките на одделни конкретни прашања поврзани со процесот на одобрување кредити*

Кредитирање на претпријатијата

Фактор/услов	1	2	3	4	5	0	
Број на години за кои се бараат финансиски извештаи		46.2	100.0				1) помалку од две; 2) две; 3) повеќе од две; 4) останато.
Фреквентност на посети на клиентите и на потенцијалните клиенти		46.2	100.0				1) никогаш; 2) понекогаш; 3) редовно; 4) останато.
Најчеста намена на одобрениите кредити	72.2	100.0		46.2			1) основни средства; 2) обртни средства; 3) ликвидност; 4) останато.
Најчест сооднос на хипотеката и износот на кредитот	72.2	74.0		46.2			1) помалку од два; 2) два; 3) повеќе од два; 4) останато.
Достапност на кредитите без залог	53.8		46.2				1) да; 2) не; 3) само рамковните; 4) останато.
Минимален број на гаранти		27.8					
Сооднос на приходите на гарантот и месечната отплата		27.8		46.2			1) помалку од една третина; 2) една третина; 3) повеќе од една третина; 4) останато.
Задолжителен ексклузивен однос со банката при долгорочни кредитирање	72.2		74.0	0.0			1) да; 2) не; 3) за некои намени; 4) останато.
Кој ги одобрува кредитите до 100.000 евра?	46.2	74.0		26.0			1) Управниот одбор; 2) Кредитниот одбор; 3) Управниот и Кредитниот одбор; 4) останато
Кој ги одобрува кредитите од 100.000 евра до 500.000 евра?	46.2	74.0		72.2			1) Управниот одбор; 2) Кредитниот одбор; 3) Управниот и Кредитниот одбор; 4) останато
Кој ги одобрува кредитите над 500.000 евра?	46.2	74.0		46.2			1) Управниот одбор; 2) Кредитниот одбор; 3) Управниот и Кредитниот одбор; 4) останато
Вообичаено времетраење на постапката на одобрување кредит	72.2	27.8	46.2				1) помалку од една седмица; 2) од една до две седмици; 3) повеќе од две седмици; 4) останато.
Колкав е просечниот период за реализација на хипотеките?	72.2		46.2	27.8			1) помалку од шест месеци; 2) од шест до дванаесет месеци; 3) од една до две години; 4) повеќе од две години; 5) останато.

Одделни банки одговориле со повеќе од еден одговор а некои банки не одговориле на прашањата.

Кредитирање на населението

Фактор/услов	1	2	3	4	5	0	
Дали е релевантен бројот на месеци на постојано вработување на барателот на кредит при одобрувањето кредит?	0.0	100					1) не; 2) да.
Колку месеци вообичаено треба да биде постојано вработен барателот на кредит?	44.3	55.6	0.0	0.0			1) до шест месеци; 2) од шест до дванаесет месеци; 3) од една до две години; 4) над две години.
Најчест сооднос на хипотеката и износот на кредитот	72.8	27.1	0.0	0.0			1) помалку од два; 2) два; 3) повеќе од два; 4) останато.
Достапност на кредитите без залог (доколку одобрувате, наведете го видот на кредитот)	99.9	0.0	0.0	0.0			1) да; 2) не; 3) само рамковните кредити; 4) останато.
Минимален број на жиранти	17.2	0.0	0.0	0.0	0.0	55.6	
Сооднос на приходите на жирантот и месечната отплата	17.2	99.9	0.0	0.0			1) помалку од една третина; 2) една третина; 3) повеќе од една третина; 4) останато.
Автоматизирано одобрување на кредити на населението	17.2	27.1	55.6				1) да; 2) не; 3) останато.
Задолжителен ексклузивен однос со банката при долгорочни кредитирање	0.0	17.2	72.8	0.0			1) да; 2) не; 3) за некои намени; 4) останато.
Кој ги одобрува кредитите во вредност од над 20.000 евра?	17.2	72.8	0.0	44.3			1) Управниот одбор; 2) Кредитниот одбор; 3) Управниот и Кредитниот одбор; 4) останато.
Вообичаено времетраење на постапката на одобрување кредит	72.8	0.0	27.1	17.2			1) помалку од една седмица; 2) од една до две седмици; 3) повеќе од две седмици; 4) останато.
Колкав е просечниот период за реализација на хипотеките?	0.0	99.9	17.2	0.0	0.0		1) помалку од шест месеци; 2) од шест до дванаесет месеци; 3) од една до две години; 4) повеќе од две години; 5) останато.

Одделни банки одговориле со повеќе од еден одговор а некои банки не одговориле на прашањата.